Προσκύνημα στὴν Κύπρο

Η ΚΥΘΡΕΑ ΤΙΜΑ ΤΗ ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΖΙΤΣΑΙΑ ΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΦΙΛΙΑΣ ΕΛΛΑΣ-ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΠΟΝΤΙΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΚΛΕΙΤΟΥ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ
Ἐκπαιδευτικοῦ

Τὸν περασμένο Νιόβρη τὸ σωματεῖο τῆς Θεσσαλονίκης, Σύνδεσμος Φιλίας «ΕΛΛΑΣ—ΚΥΠΡΟΣ» ποὺ ἱδρύθηκε μετὰ τὴν εἰσβολὴ γιὰ νὰ βοηθήσει τὴν Κύπρο, ἔκαμε τὸ καθιερωμένο ἐτήσιο προσκύνημα τῶν μελῶν του στὸ νησί μας. Εἶναι κι αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ προσκύνημα μιὰ ἀκόμα ἔκφραση τῶν ἀδελφικῶν αἰσθημάτων καὶ δεσμῶν ποὺ τὰ μέλη τοῦ σωματείου τούτου νοιώθουν πρὸς τὴν Κύπρο.

Πενήντα κυρίες μέλη καὶ στελέχη τοῦ σωματείου μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν ἀκούραστη λογοτέχνιδα πρόεδρο τοῦ σωματείου κα Χρυσάνθη Ζιτσαία, τὶς ἀντιπροέδρους κες Α. Θεοφυλάκτου καὶ Ν. Μαρινάκη, τὴ γεν. γραμματέα κα Μ. Στεργιάδου, τὴ λογοτέχνιδα κα Ρ. Παπαδημητρίου καὶ ἄλλες φτάνουν κοντά μας γιὰ μιὰ 7ήμερη παραμονή. Γνώριμο τὸ νησί μας γιὰ τὶς περισσότερες ἀφοῦ πολλὲς εἶναι οἱ φορὲς ποὺ ξανάρθαν κοντά μας μετὰ τὴν εἰσβολή, εἴτε γιὰ νὰ πάρουν μέρος στὴν πορεία πρὸς τὴν Ἀμμόχωστο, εἴτε γιὰ νὰ μετάσχουν στὴ ἐκδήλωση τοῦ Ἔτους τῆς γυναίκας, εἴτε γιὰ νὰ παραστοῦν στὴν κηδεία τοῦ Ἐθνάρχη Μακαρίου. Πάντα ἔρχονται μὲ δῶρα γιὰ τὰ προσφυγόπουλα μας.

Κατὰ τὴν παραμονή τους ἐπεσκέφθηκαν πολλὰ μέρη. Πρῶτα ὅμως προσκύνησαν τὸν τάφο τοῦ Μακαρίου στὸ Θρονί. Πολὺ ἀγαποῦσε ὁ Μακάριος τὸ σωματεῖο καὶ πολὺ ἐκτιμοῦσε τὴ δράση του. Ἐπεσκέφθηκαν τὰ φυλακισμένα μνήματα, τὸ Μουσεῖο Μακαρίου καὶ Ἁγῶνος κλπ. Ἐπισκέψεις ἔκαμαν στὸν Πρέσβυ τῆς Ἑλλάδας, τὸν Ὑπουργὸ Παιδείας, τὸν Ἀρχιεπίσκοπο. Ἐπίσης σὲ προσφυγικοὺς συνοικισμοὺς διένειμαν δῶρα σὲ προσφυγόπουλα.

Τὸ σωματεῖο μας ἡ «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ» γνωρίζοντας τὴ δράση τοῦ σωματείου σὲ ὅτι ἀφορᾶ τὶς προσπάθειές του νὰ ἀμβλύνει τὸν πόνο τῶν Κυπρίων, νὰ διαφωτίσει τὸ λαὸ τῆς Β. Ἑλλάδας γιὰ τὸ Κυπριακό, νὰ ὀργανώσει στὶς 17.11.78 ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῆς Κύπρουκλπ., ἀποφάσισε νὰ τιμήσει σὲ εἰδικὴ τελετὴ τὸ σωματεῖο Σύνδεσμος Φιλίας «ΕΛΛΑΣ—ΚΥΠΡΟΣ».

Ὁ Ὑπουργὸς Προεδρίας κ. Ἰωαννίδης εἶχε τὴν καλοσύνη νὰ τιμήσει τὴν ἐκδήλωση νὰ ἐπιδώσει τὰ διπλώματα καὶ νὰ μιλήσει.

Σημειώνουμε ὅτι μαζὶ μὲ τὸ σωματεῖον αὐτὸ τιμήθηκε καὶ ἡ πρόεδρος του κ. Ζιτσαία καθὼς καὶ τὸ προσφυγικὸ ποντιακὸ σωματεῖο «Μέριμνα Ποντίων Κυρίων», ποὺ πολλὰ πρόσφερε γιὰ τὴν ἀγωνιζόμενη Κύπρο ἀπὸ τὴν εἰσβολὴ καὶ μετά.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς στὴν προσφώνησή του ἀνέφερε τὰ ἀκόλουθα:

«Μοῦ δίνει ἰδιαίτερη τιμὴ ἡ πρόσκληση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ» νὰ παραστῶ στὴ συγκέντρωση γιὰ νὰ ἀπονείμω τὰ τιμητικὰ διπλώματα ἀπὸ μέρους τῆς «ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΚΥΘΡΕΑΣ» στὸ Σωματεῖο «Ἑλλὰς — Κύπρος» καὶ στὴν Πρόεδρό του, γνωστὴ διακεκριμένη συγγραφέα κα Χρυσάνθη Ζιτσαία ὡς ἐπίσης καὶ στὸ Σύλλογο «Μέριμνα Ποντίων Κυριῶν» γιὰ τὴν προσφορά τους στὸν ἀγώνα τῆς Κύπρου.

Ὁ Σύνδεσμος «Φιλίας Ἑλλὰς — Κύπρος» ἱδρύθηκε τὸ Σεπτέμβριο τοῦ 1976 στὴ Θεσσαλονίκη, καὶ ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα τῆς ἱδρύσεως τάχθηκε νὰ ὑπηρετήσει ἐθνικούς, κοινωνικοὺς καὶ ἀνθρωπιστικοὺς

στόχους μὲ ἐπίκεντρο τὸν ἀγώνα τοῦ νησιοῦ μας γιὰ ἐθνικὴ ἐπιβίωση.

Ἡ τραγωδία τῆς Κύπρου, ὁ ἐκτοπισμὸς καὶ ἡ προσφυγοποίηση, τὸ δράμα τῶν ἀγνοουμένων καὶ τῶν ἐγκλωβισμένων ἔχουν βαθύτατα συγκλονίσει τὶς γυναῖκες τῆς Θεσσαλονίκης, ποὺ ρίχτηκαν μὲ ὅλες τους τὶς πνευματικὲς καὶ ψυχικὲς δυνάμεις σ' ἕνα συνεχὲς ἀγώνα γιὰ τὴν ἀπάμβλυνση τοῦ ἀνθρώπινου πόνου στὴν Κύπρο, γιὰ τὴν προβολὴ καὶ σθεναρὴ ὑποστήριξη τοῦ δικαίου μας καὶ μόχθησαν σκληρὰ καὶ μοχθοῦν καθημερινὰ γιὰ νὰ προσφέρουν τὴ βοήθειά τους στὸ μαρτυρικό μας νησί.

Μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν Πρόεδρό τους κα Ζιτσάια, γνωστὴ γιὰ τοὺς στενοὺς της δεσμοὺς μὲ τὴν Κύπρο καὶ τὴν ἀγάπη της γιὰ τὸν Κυπριακὸ λαὸ δόθηκαν ὁλόψυχα στὴν ἐκπλήρωση τῆς ἱερῆς τους ἀποστολῆς.

Μαζί τους κι ἡ «Μέριμνα Ποντίων Κυριῶν» καὶ ἄλλες γυναικεῖες ὀργανώσεις στὴν Ἑλλάδα.

Ἐκφράζουν μὲ τὸ παράδειγμά τους τὴν εἰλικρινή, τὴν ἔμπρακτη, τὴν πηγαία ἀγάπη τῆς Ἑλλάδας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ στὸν ἀγώνα ποὺ διεξάγουμε γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ μας.

Ἐκφράζουν ἀκόμη καὶ τὴν ἀπόφασή τους, ποὺ εἶναι καὶ ἀπόφαση τῆς Ἑλλάδας, νὰ συμπαρασταθοῦν καὶ νὰ βοηθήσουν τὸ λαό μας νὰ ὑπερπηδήσει τὶς σημερινές δοκιμασίες καὶ ἀντιξοότητες, νὰ ὑπερνικήσει τὶς ἀδυναμίες του καὶ νὰ ἐπιβιώσει στὰ ἱερὰ χώματα τῆς πατρίδας του ποὺ τὰ καθαγίασαν τὸ αἷμα καὶ οἱ θυσίες τῶν ἡρώων καὶ μαρτύρων του.

Ὁ Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης κ. Γεώργιος Ἰωαννίδης προσφωνεῖ τὴ συγκέντρωση.

Ἡ Δημοκρατικὴ Ἑλλάδα, ἡ Κυβέρνηση, ὁ πολιτικὸς κόσμος καὶ ὁ λαός της, παρακαλοῦθοῦν μὲ ἐνδιαφέρον τὸν ἀγῶνα μας, συμπαρίστανται στὸ δράμα καὶ στὴν τραγωδία μας καὶ μᾶς παρέχουν ἀνεπιφύλακτα ἠθική, πολιτικὴ καὶ ὑλικὴ βοήθεια γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἀνταπεξέλθουμε στὶς κρίσιμες ὧρες τῆς δοκιμασίας μας.

Εἴμαστε εὐγνώμονες γιὰ τὴ βοήθεια αὐτὴ καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς σημερινῆς ἐκδηλώσεως πρὸς τιμὴ Ἑλλήνων ἀδελφῶν τοὺς παρακαλοῦμε ὅπως μεταφέρουν τὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης μας καὶ τὸ μήνυμα τῆς ἀγωνιστικότητας καὶ ἀποφασιστικότητάς μας ὅτι θὰ συνεχίσουμε τὸν εἰρηνικὸ καὶ δίκαιο ἀγώνα μας μέχρι τὴ δικαίωση τῆς Κύπρου καὶ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ψηφισμάτων τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Ἡ «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ» ἀγωνίζεται γιὰ τὰ ὡραῖα καὶ εὐγενῆ ἰδανικὰ τῆς ἐλευθερίας, δικαιοσύνης καὶ εἰρήνης. Ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ἐπιστροφὴ τῶν προσφύγων στὶς πατρογονικές τους ἑστίες γιὰ τὴν ἐπιστροφή της στὴν ὁμορφη καὶ πράσινη γῆ τῆς Κυθρέας ποὺ βρίσκεται σήμερα κάτω ἀπὸ τὴ μπότα τοῦ Ἀττίλα.

Γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ ἀγωνίζεται καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καὶ ἡ Κυβέρνηση. Γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ δίδουμε τὴ μάχη στὰ Ἡνωμένα Ἔθνη.

Πιστεύουμε πὼς ἡ διεθνὴς κοινωνία πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσει τὶς εὐθύνες της γιὰ ὅ,τι ἔχει γίνει στὴν Κύπρο, νὰ ἀντικρύσει τὸ πρόβλημα τῆς Κύπρου στὶς ὀρθές του διαστάσεις σὰν πρόβλημα ἐπιδρομῆς καὶ κατοχῆς, καὶ μακρὰν ἀπὸ κάθε πολιτικὴ σκοπιμότητα καὶ συμφέρον νὰ ἐργασθεῖ γιὰ τὴν ἐπάνοδο τῆς εἰρήνης στὴν αἱματόβρεκτη Κύπρο καὶ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἐδαφικῆς μας ἀκεραιότητας

Εἴμαστε ἕνα μικρὸ νησὶ μὲ μιὰ παράδοση καὶ ἱστορία αἰώνων. Παράδοση ἀγώνων γιὰ τὴν ἐλευθερία καὶ ἱστορία ἑνὸς πολιτισμένου λαοῦ ποὺ ποτὲ δὲν ἔκαμψε τὸν αὐχένα στὸν κατακτητή.

Τὸν ἀγῶνα αὐτὸ θὰ τὸν συνεχίσουμε ὁσοδήποτε δύσκολη καὶ σκληρὴ κι ἂν εἶναι ἡ πορεία μας.

Ὅσοι λαοὶ παραμένουν ὄρθιοι στὶς πρόκλησεις καὶ θύελλες τῶν καιρῶν, ὅσοι λαοὶ πιστεύουν στὸ δίκαιο τοῦ ἀγῶνα τους, ὅσοι λαοὶ διαθέτουν μνήμη ἱστορική, δὲν χάνονται.

Καὶ ὁ λαός μας διαθέτει καὶ μνήμη ἱστορικὴ καὶ παράδοση. Διαθέτει προπαντὸς πίστη. Κι ἐπικεφαλῆς τοῦ λαοῦ μας οἱ ἐκτοπισθέντες πιστεύουν καὶ ἀγωνίζονται. Ὄρθιοι ἀντιμετωπίζουν τὴν τραγωδία καὶ μὲ ἐγκαρτέρηση ἀτενίζουν τὸ μέλλον. Μὲ ἀξιοπρέπεια ζοῦν τὶς παροῦσες ἀντιξοότητες καὶ μὲ ἐλπίδα ἀναμένουν τὴν ὥρα τῆς ἐπιστροφῆς.

Εἶναι ἕνας ἀγῶνας ποὺ πρέπει νὰ ἑνώνει τὸν λαό μας, ἕνας ἀγῶνας ποὺ πρέπει νὰ τοποθετεῖται πάνω ἀπὸ μικρότητες, ἰδιοτέλειες καὶ προσωπικὲς διαφορές.

Ἕνας λαὸς ποὺ ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ἐπιβίωσή του θέτει ὁλόκληρο τὸν ἑαυτό του στὴ διάθεση αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνα καὶ ἑνώνεται πρὸ τοῦ κινδύνου τῆς καταστροφῆς. Προπαντὸς δὲν ὑποσκάπτει τὰ θεμέλια τῆς κρατικῆς του ὑπόστασης καὶ δὲν ναρκοθετεῖ τὶς κρίσιμες καὶ ἀποφασιστικὲς ὧρες τὶς ἐπάλξεις τοῦ ἀγῶνα του. Γίνεται δημιουργὸς καὶ οἰκοδόμος καὶ ἀγωνιστής. Ἀγωνιστὴς καὶ οἰκοδόμος πρέπει νὰ εἶναι ὁ λαός μας. Καὶ ἑνωμένος καὶ ἀφοσιωμένος στὸν κοινὸ ἀγῶνα τῆς ἐθνικῆς σωτηρίας ἂς βαδίσει τὸ δύσκολο δρόμο του μὲ ἀποφασιστικότητα καὶ σύνεση.

Μὲ αὐτὲς τὶς σκέψεις ἀπευθύνω θερμὰ συγχαρητήρια πρὸς τοὺς τιμωμένους σήμερα, κα Χρυσάνθη Ζιτσαία, τὸ Σύνδεσμο «Φιλίας Ἑλλάδας — Κύπρου» καὶ τὸ Σωματεῖο «Μέριμνα Ποντίων Κυριῶν» καὶ ἐκφράζω τὴν ἐκτίμησή μου καὶ τὸ χαιρετισμό τῆς ἀγάπης μου πρὸς τὴν «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ» γιὰ τὸ ἀξιόλογο ἔργο ποὺ ἐπιτελεῖ καὶ τοὺς ἀγῶνες της γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς πατρίδας μας μὲ τὶς ἐγκάρδιες εὐχές μου γιὰ σύντομη ἐπάνοδο στὶς πατρογονικές, στὶς ζεστές, στὶς δικές τους ἑστίες».

ΣΤΗ συνέχεια μίλησε ὁ Πρόεδρος τοῦ Σωματείου «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ» κ. Πέτρος Στυλιανοῦ ποὺ εἶπε τὰ ἀκόλουθα.

Ἐξοχότατε κ. Ὑπουργέ,

Ἔντιμε κ. Δήμαρχε,

Ἐκλεκτοὶ προσκεκλημένοι,

Μὲ αἰσθήματα ἐξαιρετικῆς συγκίνησης τὸ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» δεξιώνεται ἀπόψε τὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου Φιλίας Ἑλλὰς Κύπρος, ποὺ μέσα στὰ πλαίσια τῆς σύνθετης καὶ πολλαπλῆς δραστηριότητας ποὺ ἀνέπτυξαν γιὰ τὸ καλὸ τῆς Κύπρου βρίσκονται ἀκόμα μιὰ φορὰ ἀνάμεσά μας, σκορπώντας τὴν ἀπαντοχὴ καὶ τὴν ἐλπίδα στὸν κουρσεμένο, πολύπαθο λαό μας.

Παράλληλα τὸ Σωματεῖο μας ἀποτίοντας ἐλάχιστο φόρο τιμῆς στοὺς σκαπανεῖς καὶ πρωτεργάτες τοῦ ἀσίγαστου δίκαιου τοῦ λαοῦ μας στὸν ἐλεύθερο ἑλλαδικὸ χῶρο, θὰ ἀπονείμει σὲ λίγο μέσω τοῦ ἐξοχοτάτου Ὑπουργοῦ Προεδρίας κ. Γεωργίου Ἰωαννίδη — ποὺ καὶ δημόσια θερμὰ τὸν εὐχαριστῶ ἐκ μέρους τοῦ Σωματείου γιὰ τὴν εὐγενικὴ κι ὁλοπρόθυμη ἀνταπόκριση του νὰ παραστεῖ καὶ νὰ μιλήσει στὴν ἀποψινή μας σεμνὴ τελετὴ — τιμητικὰ διπλώματα στὸ «Σύνδεσμο Φιλίας Ἑλλὰς — Κύπρος», στὴν Πρόεδρό του κ. Χρυσάνθη Ζιτσαία καὶ στὸ Σωματεῖο «Μέριμνα Ποντίων Κυριῶν».

Εἶχα τὴν τιμὴ νὰ εἰσηγηθῶ σὰν Πρόεδρος τῆς Παγκύπριας Ἐπιτροπῆς Ἐγκλωβισμένων ἀρχικὰ καὶ τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» ἀργότερα, τὴν ἀπονομή, τόσο πρὸς τὸ Σύνδεσμο ὅσο καὶ πρὸς τὴν Πρόεδρό του κ. Ζιτσαία, τιμητικοῦ διπλώματος καὶ τιμητικοῦ μεταλλίου ἐκ μέρους τῆς Παγκύπριας Ἐπιτροπῆς Ἐγκλωβισμένων, καθὼς καὶ τιμητικοῦ μεταλλίου ἐκ μέ-

Ἡ λαμπρὴ διανοουμένη Χρυσάνθη Ζιτσαία μὲ συγκίνηση καὶ παλμὸ ἀπευθύνει ξανὰ στὸν κυπριακὸ λαὸ μήνυμα ἀπαντοχῆς κι' ἐλπίδος.

ρους τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα». Ἀπόψε τὸ Σωματεῖο μας ἀπονέμει ἐπιπροσθετα καὶ τὸ σχετλικὸ τιμητικὸ δίπλωμα ποὺ γιὰ λόγους τεχνικοὺς δὲν εἶχε καταστεῖ ἐφικτὴ ἡ ἔγκαιρη ἐπίδοσή του. Παράλληλα τὸ Σωματεῖο μας τιμᾶ μὲ τιμητικὸ δίπλωμα τὴ Μέριμνα Ποντίων Κυριῶν, τὴ λαμπρὴ αὐτὴ κιβωτὸ τῶν Ποντίων ἀδελφῶν μας μὲ τὴν ἐξαίρετη, τὴν πλούσια καὶ γόνιμη δραστηριότητα, ποὺ ἀναπτύσσει ἀπὸ τὸ 1923 — ὅταν ἐπανιδρύθηκε ξερριζωμένο ἀπὸ τὸν Πόντο, ὅπου πρωτοσυστάθηκε στὰ 1904 μὲ στόχο τὴ συγκράτιση τοῦ ἑλληνισμοῦ στὶς πανάρχαιες παραδοσιακὰ ἑλληνικὲς ἐκτάσεις τοῦ ἑλληνικότατου Πόντου — ὅταν ξερριζωμένο, ἐπαναλαμβάνω, ἀπὸ τὴ λαίλαπα τῆς μικροασιατικῆς καταστροφῆς, βρῆκε στὴ φιλόξενη πόλη τῆς Θεσσαλονίκης τὴ δεύτερη πατρίδα. Κι ἀπὸ τὴ νύμφη τοῦ Θερμαϊκοῦ ἀπ' τὰ 1974 καὶ δῶθε — ὅταν μιὰ ἄλλη ἐξίσου πικρὴ κι ὀδυνηρὴ συμφορὰ ἔπληξε τὸν ἑλληνισμὸ τῆς νήσου ἀπὸ τὸν ἴδιο πάντα αἱμοδιψῆ κι ἀδίστακτο διώκτη τοῦ ἑλληνισμοῦ ἀπ' τὸ 13ο κι ὅλας αἰώνα μέχρι σήμερα — ἅπλωσε τὰ φτερὰ τῆς στοργῆς καὶ τῆς ἀγάπης του στὴ χειμαζόμενη μικρή, πικρὴ κυπριώτικη πατρίδα.

Συμπατριώτισσες καὶ συμπατριῶτες,

Δὲ θὰ μιλήσω γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Συνδέσμου Φιλίας γιατὶ εἶναι γνωστὸ σὲ γενικὲς γραμμὲς στὸ λαό μας ἀφ' ἑνὸς, ἐνῶ ταυτόχρονα θὰ χρειάζονταν σελίδες πολλὲς γιὰ νὰ καλύψουν ὅλες τὶς πτυχὲς καὶ τὶς ἐκφάνσεις τῶν δραστηριοτήτων του, ἀγκαλιάζοντας καὶ καλύπτοντας ὅλο τὸ δράμα καὶ τὸ φάσμα τοῦ λαοῦ μας: μὲ τὶς ἐκδρομὲς —προσκυνήματα στὴν Κύπρο, μὲ τὶς ἐπισκέψεις στοὺς προσφυγικοὺς καταυλισμούς μας, μὲ τὴν προσφορὰ πολύμορφης βοήθειας στοὺς ξερριζωμένους ἀδελφούς μας, μὲ τὴν ἐνημέρωση διεθνῶν ὀργανισμῶν πάνω στὸ δράμα τῆς Κύπρου, μὲ τὶς γιορταστικὲς ἐκδηλώσεις, μὲ τὶς φιλοξενίες παιδιῶν προσφύγων τῆς Κύπρου, μὲ τὴν προκήρυξη λογοτεχνικῶν διαγωνισμῶν μὲ θέματα τὸ δράμα τῆς Κύπρου, στάθηκε ὁ κατ' ἐξοχὴν φορέας τῆς ἀγωνίας τοῦ προδομένου λαοῦ μας σ' ὁλόκληρο τὸν ἑλλαδικὸ ἠπειρωτικὸ καὶ νησιωτικὸ χῶρο.

Ἐξάλλου ἡ Χρυσάνθη Ζητσαία τόσο πολὺ ταυτίστηκε μὲ τὸ νησί μας τοὺς ἀγῶνες καὶ τὴν ἀγωνία τοῦ κυπριακοῦ ἑλληνισμοῦ, ποὺ θεωρεῖται ἀπὸ τὸ λαό μας σὰν δεμένη πιὰ ὀργανικὰ μὲ τὴ μοίρα του καὶ ἐκλεκτὸ κι ἀναπόσπαστο μέλος τῆς κυπριακῆς κοινωνίας. Μίλησε μὲ φωνὴ παλλόμενη ἀπὸ πόνο γιὰ τὴν «γλυκείαν χώραν Κύπρο», μπῆκε πρωτοπόρος στὴ μεγαλειώδη πορεία γυναικῶν πρὸς τὴν Ἀμμόχωστο, κι ἵδρυσε καὶ προεδρεύει τοῦ Συνδέσμου Φιλίας Ἑλλὰς Κύπρος ἀπὸ τοῦ 1975 ποὺ ὁ Σύνδεσμος συμπήχθηκε. Στὰ ἔργα της «Κύπριες Λογοτέχνιδες» (1972), «Ψηφῖδες τῆς γλυκείας χώρας Κύπρου» (1974), «Γράμμα στὴν Κερύνεια» (1974), «Πορεία Γυναικῶν πρὸς τὴν Ἀμμόχωστο» (1975), «Ὥρα τῆς Κύπρου», κ.ἄ. στὰ ποιήματά της, στὶς βιβλιοκριτικές της γιὰ τὴν κυπριώτικη πνευματικὴ παραγωγή, καθρεφτίζεται ὁ πόνος κ ἡ ὀδύνη γιὰ τὴν ἀδάκρυτη συμφορὰ ποὺ τόσο ἀπρόσμενα ἔπληξε τὸν πολύπαθο τόπο καὶ πότε μετουσιώνεται σὲ μιὰ ἀγγέλισσα τῆς ἀγάπης ποὺ μὲ τὴ μελίχλωρη δροσὸ τῆς ποιητικῆς της βρυσομάνας ἐναποθέτει ὅλον τῆς καρδιᾶς τὸν ἴμερο καὶ τὴν θεία πεμπτουσία τοῦ λυτρωτικοῦ του βάλσαμου στὶς πονεμένες συνειδήσεις τοῦ λαοῦ μας, ἴδια ἀγγέλισσα τοῦ ἐλέους καὶ τῆς ἀγάπης, ἡ Ἐλοᾶ, ποὺ βγῆκε ἀπ' τὸν Παράδεισο γιὰ νὰ παρηγορήσει τὸν ἀνθρώπινο τὸν πόνο, κι ἄλλοτε πάλι μετατρέπεται σὲ στρατευμένη πνευματικὴ λιόντισσα ποὺ μ' ὅλες τὶς δυνάμεις καὶ τὶς στιερνὲς ἰκμάδες τοῦ κορμιοῦ καὶ τοῦ νοῦ μπαίνει, προλάτισσα πάντα, στὴν πανστρατιὰ τοῦ λαοῦ μας γιὰ λευτεριὰ καὶ δικαίωση. Στελεχωμένη ἀπὸ μιὰ πλειάδα ἀπὸ ἐκλεκτὲς καὶ λαμπρὲς συνεργάτιδες, μερικὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες — χωρὶς νὰ θέλω νὰ θίξω τὴν προσφορὰ ὅλων τῶν ἄλλων — δὲν μπορῶ νὰ μὴν ἐξάρω ὀνομαστικά: τὴν Ἄννα Θεοφυλάκτου, Πρόεδρο τοῦ Σωματείου «Μέριμνα Ποντίων Κυριῶν», τὴν Μαίρη Στεργιάδου, Γραμματέα τοῦ Συνδέσμου «Φιλίας Ἑλλὰς Κύπρος», τὴ Νικολέτα Μαρινάκη, Ἀντιπρόεδροκαὶ τῶν δυὸ τιμώμενων ἀπόψε Σωματείων καὶ τὴ Ρούλα Παπαδημητρίου, Διευ-

θύντρια τοῦ ἐκλεκτοῦ περιοδικοῦ «Ἑλληνίδων Βορείου Ἑλλάδος», ἀποδείχνεται μέρα μὲ τὴ μέρα πρωτομάχος τοῦ δίκαιου τοῦ ἀγώνα μας.

Ὅμως, ὅπως τόνισε πρόσφατα σ' ἐπιστολές του στὸν κυπριακὸ τύπο, ὁ ἐξαίρετος φίλος καὶ συνεργάτης καὶ ἐκτιμητὴς τοῦ ἔργου τῆς κας Ζιτσαίας Δρ. Κωνσταντῖνος Γιαγκουλλής, οἱ ἐκδηλώσεις αὐτὲς ἀγάπης καὶ στοργῆς πρὸς τὴ Ζιτσαία δὲν εἶναι ἀρκετές. Γι' αὐτὸ κι ἐπιβάλλεται, ἐξοχότατε κ. Ὑπουργὲ — ὅσο κι ἂν τοῦτο προσκρούει στὴ σεμνότητα τῆς τιμώμενης λογοτέχνιδας καὶ μεγάλης φίλης τῆς Κύπρου — νὰ μεταφέρεπε καὶ τὴ δική μας εἰσήγηση, τὴν εἰσήγηση τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» ποὺ συνενώνεται μὲ τὴν εἰσήγηση τοῦ φίλου κ. Γιαγκουλλῆ γιὰ ἀπότιση φόρου τιμῆς πρὸς τὴ Χρυσάνθη Ζιτσαία καὶ ἐπίσημα ἀπὸ μέρους τοῦ Κράτους. Εἶναι τοῦτο ἐπιβεβλημένο, ἔστω καὶ ἐλάχιστο, χρέος τῆς πολιτείας ποὺ στὴν τελευταία προέκτασή του θὰ τιμήσει πρώτιστα τὸ ἴδιο τὸ κράτος.

Φίλοι προσκεκλημένοι,

Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ καὶ σᾶς εὐγνωμονοῦμε βαθειά. Σᾶς διαβεβαιώνουμε, τέλος, πὼς θὰ ἀγωνιστοῦμε νὰ κρατήσουμε, μ' ὅσες ψυχικές, πνευματικὲς καὶ σωματικὲς δυνάμεις πιστωθήκαμε βιολογικά, λεύτερα τὰ ματωβαμένα τοῦτα χώματα ποὺ τὰ καθαγίασαν μὲ αἱμάτινες σπονδὲς οἱ Ἀχαιοὶ κι οἱ Ἴωνες ἀπὸ τὴν ἀμφιλύκη τῶν αἰώνων καὶ τὴ ροδαυγὴ τῆς ἱστορίας. Θὰ προασπίσουμε βῆμα μὲ βῆμα τὴν πανάχραντη, πολυαίωνη, πολιτιστικὴ κι ἱστορικὴ παρακαταθήκη ποὺ μᾶς κληροδότησαν οἱ Τεῦκροι κι οἱ Ὀνησίλλοι, οἱ Εὐαγόρες κι οἱ Στασίνοι, οἱ Εὔκλοι κι οἱ Αὐξεντίου, οἱ Παλληκαρίδηδες κι οἱ Καραολῆδες, οἱ Μάτσηδες κι οἱ Δράκοι.

Ἡ Ἄννα Θεοφυλάκτου Πρόεδρος τοῦ Σωματείου «Μέριμνα Ποντίων Κυριῶν» παραλαμβάνει γιὰ λογαριασμὸ τοῦ σωματείου τῶν ἀδελφῶν Ποντίων τὸ τιμητικὸ δίπλωμα τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα».

Θὰ πέφτουμε καὶ θὰ σηκωνόμαστε, θὰ ξαναπέφτουμε, μὰ θὰ ξανασηκωνόμαστε ὀρθοὶ πάντα, ἀλύγιστοι καὶ ἀταλάντευτοι στὰ μετερίζια τοῦ ἀγώνα καὶ τῆς πάλης, ποὺ μᾶς ἔταξε νὰ διαφεντέψουμε ἡ βαρειὰ ἱστορική μας μοίρα. Μὲ τὸ κορμὶ χιλιοτρυπημένο καὶ χιλιοθασανισμένο ἀπ' τὶς μύριες συμφορὲς καὶ τῆς ἄτης τὰ χτυπήματα καὶ τῆς Κερκόπορτας τὴν προδοσία τὴν ἀναπάντεχη, **πρόσκαιρα λυγίζοντας μὰ χωρὶς νὰ γονατίσουμε, ἔστω κι ἂν «ὅλες»**, κατὰ τὸν ποιητή, «μᾶς ταπεινῶσαν οἱ ταπεινώσεις», θὰ προχωροῦμε μπροστά, πάντα μπροστά, ὅσα ἐμπόδια κι ἂν συναπαντάμε στὰ κακοτράχαλα βουνά μας. Μὰ ἀπὸ τὸ σκοπὸ καὶ τὸ «χρέος μὴ κινοῦντες», θὰ **στεκόμαστε ὁλόρθοι πάντα στὴ ψυχὴ καὶ** στὸ πνεῦμα, ἀδούλωτοι κι ἀλύγιστοι, λεύτεροι κι ἀπροσκύνητοι, Κυναίγειροι σύγχρονοι, σὲ μιὰ καινούργια τραγικὴ ἐποποιΐα».

ΜΕ συγκίνηση τόσο ἡ κα Χρυσάνθη Ζιτσαία ὅσο καὶ ἡ κα Ἄννα Θεοφυλάκτου, Πρόεδρος τοῦ Σωματείου «Μέριμνα Ποντίων Κυθήρων» δέχτηκαν τὰ τιμητικὰ διπλώματα, ὑπογραμμίζοντας ἄλλη μιὰ φορὰ τὴν ἀμετάθετη βούληση τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ νὰ συμπαρασταθεῖ στὸν ἀγώνα τῆς **Κύπρου.**

Στὴ συνέχεια παραθέτουμε τὴν ἀπάντηση τῆς κας Χρυσάνθης Ζιτσαίας, Προέδρου τοῦ Συνδέσμου «Φιλίας Ἑλλὰς—Κύπρος».

«Κύριε Ὑπουργέ,
κ. Δήμαρχε, κ. Πρόεδρε,
ἀγαπητοὶ φίλοι καὶ φίλες.

Ἐκ μέρους τοῦ Συνδέσμου Φιλίας Ἑλλὰς—Κύπρος, τοῦ ὁποίου 45 μέλη βρίσκονται ἀπόψε ἐδῶ στὴν αἴθουσα, ἐκφράζω τὴ βαθύτατη συγκίνηση ποὺ κατέχει ὅλους μας, τὶς ἐγκάρδιες εὐχαριστίες γιὰ τὴν τιμητικὴ αὐτὴ ἐκδήλωση πρὸς τὸ Σω-

Ἡ Νικολέτα Μαρινάκη, ἀντιπρόεδρος τοῦ σωματείου «Σύνδεσμος Φιλίας Ἑλλὰς—Κύπρος» παραλαμβάνει ἀπὸ τὸν ἐξοχότατο ὑπουργὸ Προεδρίας τὸ τιμητικὸ δίπλωμα γιὰ τὸ ἀδελφὸ σώματεῖο τῆς Θεσσαλονίκης.

ματεῖο μας καὶ τὴ θερμὴ ὑποδοχὴ ποὺ μᾶς ἐπιφυλάξετε. Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτή, διερμηνεύουμε ἀκόμα, τὰ ἀδελφικὰ αἰσθήματα τῆς Βορείου Ἑλλάδας καὶ σᾶς μεταφέρουμε τὸ χαιρετισμό της. Ὁ ἐρχομός μας ἐδῶ — κι εἶναι ἡ τρίτη φορὰ ποὺ πραγματοποιεῖται ἀπὸ τὴν ἵδρυση τοῦ Συνδέσμου — ἀποτελεῖ εὐλαβικὸ προσκύνημα, πρὸς τὴν πολύπαθη, ἡρωϊκὴ πατρίδα σας, τὴ «γλυκεία χώρα τῆς Κύπρου» τὴν «Ἁγία νῆσο», ἀλλὰ κι ἀναβάπτισμα σὲ καθάριες Ἑλληνικὲς πηγές. Ἡ ἀπὸ κοντὰ ἐπικοινωνία μαζί σας, συντελεῖ στὴ σύσφιξη τῶν δεσμῶν μας, στὴν κατατόπιση γύρω ἀπό θέματα ποὺ ἔχουν κοινὸ γιὰ ὅλους μας ἐνδιαφέρον, κι ἀφοροῦν τὴ μελλοντικὴ συνεργασία μας. Ὁμολογοῦμε πὼς ἀπὸ σᾶς ἀντλοῦμε θάρρος καὶ δύναμη. Θαυμάζουμε τὶς δραστηριότητές σας, τὶς σημαντικὲς ἐπιτεύξεις, σ' ὅλους τοὺς τομεῖς, κι ἀπὸ ὅλους. Ἀπὸ τὸ Κράτος, τὰ Σωματεῖα, τὰ Ἱδρύματα, τὰ Σχολεῖα, τὰ ἄτομα. Πραγματικὰ καθὼς εἶπε ὁ κ. Ὑπουργός, εἶναι, τὸ ἐκφράζει ἀπόλυτα, ὁ κυπριακὸς λαὸς εἶναι ἀγωνιστὴς καὶ οἰκοδόμος. Τὸ διαπιστώνει κανεὶς σὲ κάθε βῆμα, τὸ συνειδητοποιεῖ σὲ κάθε ἐκδήλωση. Γι' αὐτὸ ποτὲ δὲν λύγισε καὶ ποτὲ δὲν ἔχασε τὴν ψυχή του.

Αἰσθανόμαστε ὑπερηφάνεια, αὐτὴ τὴν ξεχωριστὴ στιγμή, γιὰ τὴν τιμὴ ποὺ γίνεται σὲ μᾶς ἀπὸ τὴν «Ἐλεύθερη Κυθρέα» τὸ Σωματεῖο ποὺ ἀγωνίζεται μ' ὅλες τὶς δυνάμεις του, γιὰ τὴν ἐλευθερία, καὶ τὴν ἐπικράτηση τῆς δικαιοσύνης. Τὰ δύο πρωταρχικά, μεγάλα ἰδανικά, γιὰ κάθε τόπο, τὰ ἀναφαίρετα δικαιώματα κάθε λαοῦ. Ἡ τιμὴ ποὺ μᾶς γίνεται, ἀναβλύζει ἀπὸ τὸν ψυχικὸ πλοῦτο σας κι ἀπὸ τὴν παραδοσιακὴ ἀρχοντιὰ τοῦ τόπου. Σὰν ἔκφραση τῶν συναισθημάτων αὐτῶν τὴ δεχόμαστε μὲ χαρὰ κι ὄχι γιατὶ τὸ ἀξίζουν οἱ μικρές μας προσπάθειες. Τὸ αἰσθανόμαστε σὰν ἱερὸ ἀδελφικὸ χρέος, νὰ προσθέσουμε κι ἐμεῖς, ἔστω κι ἕνα μικρὸ λιθαράκι στὸν δίκαιο ἀγώνα σας. Ψυχικὰ εἴμαστε πάντα κοντά σας. Μιὰ μικρὴ ἀγωνιστικὴ ἔπαλξη, ἐκεῖ στὴν πόλη τοῦ Μυροβλήτη Δημητρίου, εἶναι ὁ Σύνδεσμος Ἑλλάς—Κύπρος. Δεχόμαστε μὲ συγκίνηση τὸ Τιμητικὸ Δίπλωμα, ὑποσχόμαστε πὼς θὰ τὸ τιμήσουμε, ὅπως τοῦ ἀξίζει, καὶ θὰ ὑλοποιήσουμε μὲ **εὐθύνη τὴ συμβολική του ἔννοια.**

Εἴμαστε βέβαιοι πὼς σύντομα θὰ γιορτάσουμε τὰ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ἐκεῖ στὴ δροσόλουστη, πανέμορφη Κυθρέα. Θὰ προχωροῦμε στὸ δύσκολο δρόμο μὲ πίστη πὼς θὰ νικήσουμε. Κι ἐπειδὴ ἀγαπητοὶ φίλοι τυχαίνει νὰ γράψω στίχους, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ τελειώσω μ' ἕνα τετράστιχο.

Τοῦτος ὁ δρόμος π' ἄρχισε καὶ τοῦ ἀγώνα ἡ στράτα
εἶναι μακρύς, εἶναι πραχὺς κι εἶναι γεμάτος βάτα.
Πὼς μὲ γυμνὰ τὰ πέλματα πρέπει νὰ τὸν διαβοῦμε
τὸ ξέρουμε, κινήσαμε κι ὁλόθροι προχωροῦμε.

ΕΞΑΛΛΟΥ ἡ κα Ἄννα Θεοφυλάκτου μὲ τὴν ἴδια συγκίνηση εἶπε:
Ἀγαπητοί μας φίλοι,

Ἐκ μέρους τῆς Μερίμνης Ποντίων Κυριῶν σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὴ τιμὴ ποὺ κάνατε στὸ Σωματεῖο μας.

Ὅπως σᾶς εἶπε καὶ ὁ ἀγαπητὸς Πρόεδρος τοῦ Σωματείου «Ἐλεύθερη Κυθρέα» κ. Στυλιανοῦ τὸ Σωματεῖο μας πρωτοϊδρύθηκε στὴν Τραπεζοῦντα τοῦ Πόντου τὸ 1904 μὲ σκοπὸ νὰ βοηθήση τὰ κορίτσια ποὺ εἶχαν ἀνάγκη ἐργασίας διδάσκοντας τα τὴν τέχνη καὶ δίνοντάς τα δουλειὰ καὶ παράλληλα νὰ διατηρήση ζωντανὴ τὴν ἐθνικὴ συνείδηση διατηρώντας τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμά μας.

Ἡ μεγάλη καταστροφὴ τοῦ 1922 μᾶς ξερίζωσε ἀπὸ τὸν τόπο μας. Ἡ τραγωδία ἦταν μεγάλη καὶ ὁ πόνος βαθύς, ἀλλὰ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιβίωσης μᾶς ἔδωσε τὴ δύναμη νὰ προχωρήσωμε. Ἡ Μέριμνα Ποντίων Κυριῶν ἐπανιδρύεται στὴ Θεσσαλονίκη τὸ 1923, δίδει τροφὴ καὶ ἐργασία στὶς χῆρες καὶ τὰ ὀρφανὰ καὶ σώζει τὶς προσφυγοπούλες μας ἀπὸ τὸν ἀφανισμό.

Δὲν ἦταν δυνατὸν λοιπὸν τὸ Σωματεῖο μας νὰ μείνη ἀσυγκίνητο μπρὸς στὸ δράμα τῆς Κύπρου μας.

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ συμπαραστέκεται ἠθικὰ καὶ ὑλικὰ τὸ λαό τῆς Κύπρου. Καὶ τὸν Νοέμβριο τοῦ 1975 κάνει τὸ πρῶτο ταξίδι—προσκύνημα στὸ αἱματοβαμμένο νησί μας. Ἦταν ἕνα εὐλαβικὸ μνημόσυνο στοὺς πατέρες μας ποὺ πρὶν 50 χρόνια ἔζησαν τὴν ἴδια συμφορά.

Μπρὸς στοὺς καταυλισμοὺς καὶ τὶς σκηνές, ἴσως γιὰ πρώτη φορὰ συνειδητοποιήσαμε τὸ δράμα τῶν γονιῶν μας καὶ δεθήκαμε γιὰ πάντα μαζί σας. Σὰν συνέχεια τοῦ ταξιδιοῦ μας αὐτοῦ ἦταν ἡ φιλοξενία τῶν 60 παιδιῶν ἀπ' τὸν καταυλισμὸ Βρυσούλες στὴν Προσφυγοπούλα Παναγιά μας στὴν Παναγία Σουμελᾶ ποὺ μεταφέραμε ἀπ' τὴν μακρινὴ πατρίδα μας στὸ Βέρμιο τῆς Μακεδονίας.

Καὶ ὅταν ἡ ἀγαπητή μας φίλη κ. Μαρινάκη, ἔριξε τὴν ἰδέα γιὰ τὴν δημιουργία τοῦ Συνδέσμου Φιλίας ΕΛΛΑΣ—ΚΥΠΡΟΣ ἡ Μέριμνα Ποιντίων Κυριῶν ἔδωσε τὸ παρόν.

Πολλὰ μέλη μας εἶναι ἱδρυτικὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου Φιλίας ΕΛΛΑΣ—ΚΥΠΡΟΣ, καὶ ἐκτὸς ἀπὸ μένα, ἄλλα δύο μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου συμμετέχουν καὶ στὸ Δ. Συμβούλιο τοῦ Συνδέσμου Φιλίας Ἑλλὰς—Κύπρος καὶ εἶναι τώρα ἀνάμεσά σας οἱ κυρίες: Μαίρη Στεργιάδου, Γεν. Γραμματεὺς τῶν δύο Σωματείων καὶ ἡ κ. Κίτσα Μισαηλίδου, εἰδικὴ Γραμματεὺς καὶ τῶν δύο.

Φίλοι μας τελειώνοντας θάθελα νὰ σᾶς βεβαιώσω ὅτι θάμαστε πάντα κοντά σας στὸν δίκαιο ἀγώνα σας.

Δεσμοὶ σὰν τοὺς δικούς μας δὲν σβύνουν ποτέ».

Οἱ ἀδελφὲς Σοφούλα, Ἀννίτσα καὶ Μαίρη Σοφοκλέους μὲ τὸ θεῖο τους Γιῶργο Σοφοκλέους σὲ φωτογραφικὸ στιγμιότυπο τραβηγμένο στὴ Χαρδακιώτισσα τῆς Κυθρέας στὰ 1955.